

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.135/2020/12.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke
. Dzsula Marianna előadó bíró
. Gáspár Mónika bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Varga István Ügyvédi Iroda

Az I. rendű alperes:

Az I. rendű alperes képviselője: SBGK Ügyvédi Iroda

A II. rendű alperes:

A II. rendű alperes képviselője: Trinn Ügyvédi Iroda

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.601/2019/16. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 34.G.42.212/2015/181. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a II. rendű alperes csatlakozó fellebbezését hivatalból elutasítja.

A jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és a II. rendű alperesnek személyenként 1.270.000 (egymillió-kétszázhetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes jogelődje (STR társaság) tagságával működő D.H. 94 Kft. 2000. szeptember 14-én határozott idejű – huszonhat évre szóló –, utóbb többször módosított megállapodást kötött a közútkezelői és vagyonkezelői joggal egyaránt rendelkező Állami Autópálya-kezelő

Részvénytársasággal (a továbbiakban: I. rendű alperes jogelődje), az M1 autópálya és az M15 autóút mentén tizenhat védőcsőből álló optikai védőcsőhálózat létesítéséhez távközlési nyomvonal biztosítására. A megállapodás értelmében a nyomvonalon kiépített optikai védőcsövekből tizennégy a **D.H. 94 Kft.**, kettő pedig az I. rendű alperes jogelődjének tulajdonába került; a két, egymástól függetlenül működtethető hálózathoz az I. rendű alperes jogelődje védőcsőhálózatát csak saját üzemi céljára hasznosíthatta. A megállapodás szerint a két védőcsőből álló hálózatot a **D.H. 94 Kft.** használatbavételi engedély nélkül kellett átadja a másik szerződő félnek, ugyanakkor a tulajdonában levő létesítményre vonatkozó használatbavételi engedéllyel együtt köteles volt kezdeményezni a másik alépitmény használatbavételi engedélyének kiadását is.

- [2] Jogerős építési engedély alapján a megállapodásban meghatározott optikai védőcsőhálózat 2001 és 2003 között elkészült.
- [3] A megállapodás 2003. augusztus 28-i módosításával abban állapodtak meg a szerződő felek, hogy az optikai védőcsőhálózat I. rendű alperes jogelődje részére történő sikeres átadás-átvételét követően a **D.H. 94 Kft.** a megállapodásból eredő jogait és kötelezettségeit átadhatja az általa a projekt megvalósítására és hasznosítására létrehozott **I. Telekomunikációs Kft.-nek**, ezt követően a társaság hasznosíthatja a védőcsőhálózatot.
- [4] 2003. november 26-án az elkészült optikai védőcsőhálózathoz a megállapodásnak megfelelően átadásra került az I. rendű alperes jogelődje részére a két darab védőcső. A 2003. december 9-i tartozásátvállalási és engedményezési szerződéssel a **D.H. 94 Kft.-nek** a távközlési nyomvonal biztosítására kötött megállapodásból eredő valamennyi joga, kötelezettsége alanyává az **I. Kft.** vált.
- [5] Az **I. Kft.** 2010. április 2-i kérelmére a II. rendű alperes jogelődje, a Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala (a továbbiakban: II. rendű alperes jogelődje) 2010. április 8-i határozatával megadta az optikai védőcsőhálózat használatbavételi engedélyét. A határozattal szemben az I. rendű alperes jogelődje arra hivatkozással terjesztett elő fellebbezést 2010. április 23-án, hogy jogszabályváltozás eredményeként vagyongazdálkodási jogosultsága az érintett autópályák vonatkozásában 2006. január 31-től megszűnt, a vagyongazdálkodási jogokat a Közlekedésfejlesztési és Koordinációs Központ (a továbbiakban: KKK), a tulajdonosi jogokat a Magyar Állam nevében és képviselőjeként eljáró Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: MNV Zrt.) gyakorolja, azonban hozzájárulásuk a használatbavételi engedélyhez elmaradt. Fellebbezést nyújtott be ezen kívül a határozattal szemben a KKK, továbbá az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság is. A II. rendű alperes jogelődje a 2010. június 7-én jogerős határozatával visszavonta korábbi határozatát a használatbavételi engedély megadásáról.
- [6] A folytatódott használatbavételi engedélyezési eljárásban a II. rendű alperes jogelődje hiánypótlási eljárás lefolytatását követően a használatbavételi engedélyt 2010. július 29-én megadta, az I. rendű alperes jogelődje, valamint az MNV Zrt. nyilatkozatának elmaradását a közútkezelői, illetve tulajdonosi hozzájárulások megadásaként értékelte. Az I. rendű alperes jogelődje a határozattal szemben benyújtott 2010. augusztus 12-i fellebbezését a közútkezelői hozzájárulás megadására irányuló kérelem hiányosságára, valamint arra alapította, hogy a vagyongazdálkodási hozzájáruláshoz a KKK nyilatkozatára és felhívására volt szükség. A másodfokú hatóság 2010. szeptember 10-én az elsőfokú határozatot megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.
- [7] Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) módosítása folytán jogutódként a II. rendű alperes előtt folytatódó hatósági eljárásban a kérelmező felperesi jogelőd kérelmét a tulajdonában levő tizennégy csőből álló optikai védőcsőhálózatra tartotta fenn. Az I. rendű alperes jogelődje 2011. március 17-én megadta a közútkezelői hozzájárulását. A II. rendű alperes a 2011. április 15-i határozatával elutasította a használatbavételi engedély megadására irányuló kérelmet, mivel az Eht. 188. § 12. pontjában foglalt fogalom meghatározás értelmezésével kialakított álláspontja szerint a védőcsövek önmagukban nem minősültek elektronikus hírközlési építménynek, rendeltetésszerű használatra nem voltak alkalmasak. A kérelmező fellebbezése, majd a jogerős határozat felülvizsgálatára irányuló keresete alapján indult eljárásban a Kúria a 2013. május

15-én kelt Kfv.II.37.694/2012/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte. A megismételt peres eljárásban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2014. február 24-én meghozott ítéletével a keresettel támadott jogerős határozatot hatályon kívül helyezte és a II. rendű alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. A bíróság az Eht. 188. § 12. pontját a Kúria döntésének megfelelően úgy értelmezte, hogy a hírközlési építmény fogalmába nem kell, hogy szükségképpen beletartozzanak a kábelek. Kitért arra is, hogy a II. rendű alperes eljárásával súlyosan megsértette a jogbiztonság elveit, nem adta okszerű indokát annak, hogy miért tért el a korábbi eljárása során kialakított álláspontjától, támadott határozatában miért jelölt meg új elutasítási okot.

- [8] Az újraindult használatbavételi engedélyezési eljárásban a II. rendű alperes a 2014. december 16-án hozott, fellebbezés hiányában 2015. január 21-én jogerőre emelkedett határozatával megadta a tizennégy védőcsőből álló hálózatra a használatbavételi engedélyt.
- [9] A felperes jogelődje az I. Kft.-ben fennálló 100%-os részesedését megtestesítő üzletrészét 2014. szeptember 22-én a felperes részére eladta, külön engedményezési szerződéssel átruházta a felperesre az alperesekkel szembeni a BDO Magyarország Corporate Finance Kft. szakértő szakvéleményében (a továbbiakban: BDO szakvélemény) megállapított kártérítési igényét is.

A felperes keresete és az alperesek ellenkérelme

- [10] A felperes módosított keresetében kártérítés címén 4.040.000 euro és járulékai egyetemleges megfizetésében kérte az alperesek marasztalását a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 277. §-a, 318. §-a, 339. § (1) bekezdése, 349. § (1) bekezdése, 359. § (1) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 206. § (3) bekezdése alapján.
- [11] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és a másodfokú határozata

- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [13] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [14] A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú ítéletnek a felperes keresetösségi joga hiányára vonatkozó álláspontjával, amely azon alapult, hogy a felperes jogelődje üzletrészének forgalmi értékcsökkenése nem minősül önálló, a tag által érvényesíthető kárigénynak, csupán ún. látszatkár. Kifejtette, hogy a korlátolt felelősségű társaság tagja a szerződésen kívüli károkozás szabályai szerint érvényesítheti kárigényét az rPtk. 339. § (1) bekezdése alapján a társasággal szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személlyel szemben, arra hivatkozással, hogy a társasággal szemben szerződésszegő vagy más jogellenes felróható magatartást tanúsító harmadik személy e magatartásával a tag saját vagyonában kárt okozott. A tag keresetösségi jogát megalapozza a károkozó magatartás miatt a társaságban levő üzletrész forgalmi értékének csökkenésében megjelölt kár. Hangsúlyozta, hogy annak feltárása viszont, hogy a károkozó magatartás a társaságnál bekövetkezett kártól függetlenül okozott-e csökkenést a tag saját vagyonába tartozó üzletrész értékében, a kártérítési felelősség érdemi vizsgálatára tartozik. Az üzletrész forgalmi értékét a társaság vagyoni helyzetén kívül egyéb körülmények – a társaság piaci helyzete, gazdálkodásának eredményessége – is meghatározza, a társaság vagyoni helyzetének alakulása és az üzletrész forgalmi értéke között nincs feltétlen és egyenes összefüggés.
- [15] A kártérítési felelősség feltételeinek vizsgálata körében az ítélet táblája arra a következtetésre jutott, hogy a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok nem támasztották alá a felperesnek a jogellenes károkozó magatartásra vonatkozó tényelődését egyik alperessel szemben sem. Az alperesek kártérítési felelősségét megalapozó jogellenes és felróható magatartás hiányában pedig nem vizsgálta a keresetben állított kár bekövetkezését, az alperesek magatartása és a kár közti okozati

összefüggést, a felperes esetleges közrehatását a kár bekövetkezésében, és az általános kártérítés jogszabályi feltételeinek alakulását.

- [16] A Kúria Pfv.VII.21.050/2019/7. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, mivel a másodfokú bíróság az alperesek jogellenes magatartásának hiányára hivatkozással tévesen rendelkezett a keresetet elutasító elsőfokú ítélet helybenhagyásáról.
- [17] A Kúria – eltérően a másodfokú bíróságtól – úgy ítélte meg, hogy az I. rendű alperes a jogorvoslat adta cselekvési lehetőséggel nem annak társadalmi rendeltetése szerint élt, eljárásának egyedüli tényleges és előre látható eredménye a felperes által kezdeményezett használatbavételi engedélyezési eljárás elhúzódása volt. Utalt a Kúria egyúttal arra is, hogy szerződéses pozíciójából fakadóan az I. rendű alperestől elvárható volt az együttműködés tanúsítása a szerződéses cél megvalósításába illeszkedő engedélyezési eljárásban [rPtk. 277. § (4) bekezdés]. Megállapította, hogy az I. rendű alperes meg sem kísérelte a kötelemből fakadó együttműködési kötelezettsége teljesítését, kellő időben és a probléma megoldására alkalmas tartalmú tájékoztatást, figyelemfelhívást a felperes jogelődje felé – fellebbezéseit megelőzően – nem tett
- [18] A II. rendű alperes vonatkozásában pedig azért állapított meg jogellenes magatartást, mert a releváns tényállás túlmutat a felperesre kedvezőtlen és utóbb tévesnek bizonyult közigazgatási határozat létén, a kereset alapjául megjelölt használatbavételi engedélyezési eljárásban a II. rendű alperes jogelődje kirívóan súlyos jogértelmezési tévedésen alapuló jogalkalmazással tagadta meg a felperes jogelődjének a használatbavételi engedély iránti kérelmét.
- [19] A Kúria hangsúlyozta, hogy mivel az ítéletábrla eltérő – azonban az előzőek szerint téves – álláspontja miatt nem foglalt állást a kár bekövetkezéséről, mértékéről, az okozati összefüggésről és a károsulti közrehatás kérdéséről, nem vizsgálta az elsőfokú ítélet, illetve a fellebbezés idetartozó indokainak megalapozottságát, míg a Kúria a felülvizsgálati kérelem ebbe a körbe tartozó hivatkozásait – a kétfokú elbírálás követelménye, a felek perorvoslati jogának érdemi érvényesíthetősége érdekében – érdemben nem vizsgálta, erről az ítéletábrlának kell majd döntenie a megismételt eljárásban.
- [20] A hatályon kívül helyezést követő eljárásban az ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [21] A felperes által érvényesített kárigény tekintetében a jogerős ítélet azt állapította meg, hogy a felperes fellebbezésében előadottakkal szemben – különös tekintettel az elsőfokú eljárásban 92. sorszámú benyújtott felperesi beadványban foglaltakra – az üzletrész értékesítésének a felperes által hivatkozott meghíusulásából eredő, az értékesítés meghíusulásával kiesett vételár mint kár megtérítése iránti igény érvényesítésére irányuló keresetet a felperes nem terjesztett elő. Ugyanakkor az üzletrész-értékesítés meghíusulása miatti elmaradt haszon iránti felperesi igény sem független az I. Kft. gazdasági tevékenységétől, mivel a felperes által előadottak szerint az kizárólag abból ered, hogy nem állt rendelkezésre az I. Kft. gazdasági tevékenysége folytatásához, a védőcső hálózat hasznosításához szükséges használatbavételi engedély. A Szegedi Ítéletábrla 2/2005. (VI. 17.) számú ajánlása (a továbbiakban: Ajánlás) indokolásában írt jogértelmezésre utalva kifejtette, hogy a tag a társasági vagyon károsodása miatt a társasági részesedés értékcsökkenése címén ugyanazt a kárt deliktualis jogcímen nem érvényesítheti.
- [22] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a másodfokú bíróság arra az álláspontra jutott, hogy a felperes által állított kár jogi természetét tekintve nem minősül olyan kárnak, amely a felperes jogelődjét az I. Kft. gazdasági tevékenységétől függetlenül közvetlenül érte volna, az állított kár látszatkár. A másodfokú bíróság érvelése szerint a felperes jogilag érvényesíthető, valós kárának a hiánya miatt megalapozottan utasította el az elsőfokú bíróság a keresetet, emiatt a per eldöntése szempontjából az állított kár és az alperesek magatartása közötti okozati összefüggés fennálltnak és annak sem volt jelentősége, hogy a felperes jogelődje közrehatott-e és milyen mértékben az állított kár bekövetkezésében.

- [23] Az ítéletábra ettől függetlenül a kártérítési felelősség megállapításához szükséges további feltételekről is állást foglalt. Kiemelte, hogy az rPtk. 340. § (1) bekezdése szerinti kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettség szempontjából a perben nem volt jelentősége annak, hogy 2010. április 2-át megelőzően az I. Kft. évekig nem kért használatbavételi engedélyt a már 2003-ban elkészült védőcső hálózatra. A kérelem benyújtásakor ugyanis az I. rendű alperessel kötött bérleti szerződés alapján a védőcső hálózat hasznosítására rendelkezésre álló időtartamból még több mint 15 év volt hátra, és valójában nem kellett számolnia az engedélyezési eljárás évekig való elhúzóásával.
- [24] A kár összecszerűségére lefolytatott szakértői bizonyítást sérelmező fellebbezési hivatkozások tárgyában utalt a IV/00705/2017. számú alkotmányjogi panasz eljárásban meghozott 3373/2019. (XII.19.) AB határozatra, amely az rPp. 386/J. § -át nem találta Alaptörvénybe ütközőnek.
- [25] A másodfokú bíróság a közjegyzői nemperes eljárásban a felperes indítványára kirendelt igazságügyi szakértő által készített szakértői vélemény, valamint a perben kirendelt szakértő szakvéleménye között nem tapasztalt olyan indokolatlan ellentmondást, amely a szakvéleményt megalapozatlanná tenné és a kirendelt igazságügyi szakértő elfoglaltsága megállapítása és kizárása alapjául szolgálna, mivel a perben más volt a kirendelt szakértő feladata. Ezek alapján az ítéletábra arra a következtetésre jutott, hogy helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság az rPp. 13. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott elfoglaltsági ok hiányában a szakértő kizárását.
- [26] Az ítéletábra – eltérően az elsőfokú bíróságtól – megállapította, hogy nem róható a felperes terhére a 73. sorszámú előkészítő irata mellékletét képező magánszakértői vélemények késedelmes előterjesztése, az ezzel kapcsolatos kimentési kötelezettségének eleget tett. A kirendelt igazságügyi szakértő álláspontja és a felperes által csatolt magánszakértői vélemények közötti ellentmondások oly mértékűek, amelyek nem oldhatóak fel abban a kérdésben, hogy a rendelkezésre álló, illetve a magánszakértői véleményekben alkalmazott kalkuláció alapján szolgáló dokumentumok (piaci értékelés, üzleti terv stb.) alapján szakértői becsléssel megállapítható-e a perbeli üzletrész értéke. Mindezekből arra a következtetésre jutott, hogy az rPp. 182. § (3) bekezdése alapján az új igazságügyi szakértő kirendelésének a feltételei fennálltak, azonban ennek az eljárási szabálysértésnek a per érdemi elbírálására a kártérítési felelősség egyéb feltételei hiányában nem volt jelentősége.
- [27] Az ítéletábra nem találta alaposnak a felperes fellebbezését az ügyvédi munkadíj vonatkozásában sem. A perbeli jogvita tárgyánál, jellegénél fogva az átlagosnál lényegesen bonyolultabb volt. Az elsőfokú eljárásban előterjesztett nagyszámú részletes és nagy terjedelmű felperesi beadványra írt nyilatkozatok, a magánszakértői véleményekre, a kirendelt igazságügyi szakértő többször kiegészített véleményére, az alperesek jogi képviselői által előterjesztett előkészítő iratokban kifejtett tevékenységre tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj összegének mérséklésére az ítéletábra nem látott lehetőséget.

A felülvizsgálati (csatlakozó felülvizsgálati) kérelem és ellenkérelem

- [28] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével elsődlegesen a jogszabályoknak megfelelő új, a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan az ügyben első fokon eljáró bíróság utasítását kérte új eljárásra és új határozat hozatalára annak elrendelésével, hogy a folytatódó pert a törvényszék másik tanácsa tárgyalja. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte, hogy a Kúria kezdeményezze jogegységi eljárás lefolytatását a látszatkár megítéléséről az ítélezési gyakorlatban megjelölt ellentétes határozatok miatt, egyúttal a felülvizsgálati eljárás felfüggesztését kérte az rPp. 155/A. § (2) bekezdése alapján és az rPp. 155/A. § (1) bekezdése és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 267. cikke alapján az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezését.

- [29] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a kártérítési felelősség tényállási elemei vonatkozásában az rPtk. 339. § (1) bekezdésébe, 349. § (1) bekezdésébe, 359. §-ába, az rPp. 3. § (2) bekezdésébe, az rPp. 206. § (1) és (3) bekezdéseibe, 221. § (1) bekezdésébe, 254. § (1) bekezdésébe, az EUMSZ 49. cikkében, 63. cikkében, az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 19. cikkébe, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkébe, továbbá a 12/1990. (VII.24.) Korm. rendelettel kihirdetett, a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között Budapesten, 1988. május 26. napján aláírt, a beruházások elősegítéséről és védelméről szóló megállapodás (a továbbiakban: Egyezmény) 2. cikkének (1) bekezdése, (2) bekezdésébe és a 4. cikk (1) bekezdésébe ütköző módon, a szakértői bizonyítással kapcsolatos lényeges eljárási szabálysértések vonatkozásában pedig az rPp. 2. § (1) bekezdésébe, 3. § (3)-(4) bekezdésébe, 177-182. § rendelkezéseibe, a 206. § (1) bekezdésébe, 221. § (1) bekezdésébe, 252. § (2) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő.
- [30] Előadta, hogy a másodfokú bíróság – annak ellenére, hogy a Kúria a hatályon kívül helyező végzésében megállapította az alperesek jogellenes és felróható magatartását – az anyagi jogi jogszabályok téves értelmezésével, a bizonyítékok okszerűtlen és olykor iratellenes mérlegelésével hozta meg érdemi döntését.
- [31] Hangsúlyozta, hogy az alperesek jogellenes és felróható magatartását a Kúria már az első felülvizsgálati eljárásban megállapította, és kimondta, hogy az I. rendű alperes a jogorvoslattal adta cselekvési lehetőséggel nem annak társadalmi rendeltetése szerint élt, a II. rendű alperes pedig kirívóan súlyos jogértelmezési tévedésen alapuló jogalkalmazással tagadta meg a felperes jogelődjének kérelmét. A jogerős ítélet ezt követően ugyan megállapította az alperesek jogellenes és felróható magatartása és a felperes kára közötti okozati összefüggést, hiszen magatartása tanúsításakor mindkét alperes számolhatott azzal, hogy a használatba vételi engedély hiánya akadályozza a felperes értékesítési szándékát és ezáltal vagyoni hátrányt okozhat, nem csak a társaságnak, hanem annak tagjának is. Ennek ellenére nem vont le a megfelelő jogkövetkezményeket, a felperes kárával összefüggésben megalapozatlan következtetésekre jutott. Sérrelmezte, hogy az ítélet tábla különbséget tett a felperes jogelődje üzletrészenek értékcsökkenésében megnyilvánuló kár megtérítése iránti igény és az üzletrész értékesítésének megghiúsulásával bekövetkezett kár iránti igényt között. Álláspontja szerint a jogerős ítéletnek ez a megállapítása iratellenes, a felperes a peres eljárás során végig a saját magánvagyonában az alperesek jogellenes és felróható magatartása következtében esett kár megtérítését kérte.
- [32] Azt elismerte, hogy ennek különböző megjelenési formái és összegszerűsítési módjai voltak az események sorában, ezek között ugyanakkor matematikai, történeti és logikai kapcsolat is van és a kár bekövetkezését nem lehet az események láncolatából kiszakítva megragadni és megjelölni. Önmagában ez a tény azonban nem jelenti azt, hogy a kár összegszerűségének különböző levezetései és megjelenési formái ellentmondásban lennének egymással vagy éppen kizárnák egymást.
- [33] Állította, hogy a felperes kára valódi, jogilag érvényesíthető kár. Valódi kárnak fogadja el ugyanis a bírói gyakorlat (BH2006.117., EBH2008.1791., EBH2008.1885.) a tag (részvényes) vagyonában – a részesedés forgalmi értékének csökkenése miatt – bekövetkezett értékcsökkenést is, azaz a felperes ekként megjelölt kárigénye is megítélhető. Hangsúlyozta, hogy a bírói gyakorlat szerint az is valódi kár, ha a tag a társasági részesedését mobilizálni, azaz értékesíteni kívánja, mivel az ennek megghiúsulásából eredő kár a tagnak olyan önálló kárigénye, amely „valódi kárrá” válik. Ez a károkozás a társaság tagjának, mint tulajdonosnak a jogait, illetve tagsági jogviszonya státuszát érinti, ekként tehát a társaság tagjának kártérítési igénye valódi, jogilag érvényesíthető kár megtérítésére irányul, az nem azonosítható a társaság vagyonát ért kárral. A Kúria Gfv.VII.30.323/2019/5. Számú határozatára, valamint a BDT2016.3446. szám alatt közzétett határozatra utalva állította, hogy az alperesek károkozó magatartása – annak együttes hatása – a felperesnek mint üzletrész-tulajdonosnak az üzletrésze feletti rendelkezési joga gyakorlását meggátolta, a károkozás a felperes tulajdonosi státuszát érintette.

- [34]Érelmezte a másodfokú bíróságnak az általános kártérítés kérdésében elfoglalt álláspontját is, ugyanis a per során csatolt szakvélemények alapján egyértelműen megállapítható, hogy az üzletrész értékét és az értékcsökkenés mértékét pontosan nem lehet meghatározni, ez szükségszerűen adódik abból a körülményből, hogy a kár összege kizárólag becsléssel állapítható meg. A becslésnek immanens eleme a bizonytalanság, különösen abban az esetben, ha a becslés jövőbeli prognosztizált, input adatokon alapul és még inkább abban az esetben, ha egy hipotetikus üzleti értéket kell megállapítani, ezért az általános kártérítés alkalmazásának a feltételei fennállnak.
- [35] Kifejtette, hogy a felperes önálló kártérítési igényt érvényesít, a kárát a befektetés értékcsökkenésében jelölte meg, ami az I. Kft.-ben fennálló üzletrész elértéktelenedésében nyilvánult meg. Az üzletrész a 100%-os tulajdonlás ténye miatt megegyezett az I. Kft. cégértékével, piaci értékével. Részletesen bemutatta, hogy a bizonyítás eredményének alakulása, valamint az üzletrészre vonatkozó vételi ajánlatok (EN Zrt., P.Z., E. Kft.) figyelembevételével miként pontosította, aktualizálta a perben a keresete összecszerűségét, amelyet véglegesen 4.040.000 euro és járulékaira tartott fenn, másodlagosan általános kártérítésként. Ez alapján a kár összegét a per összes körülményeinek értékelésével az rPp. 206. § (3) bekezdésének alkalmazásával kellett volna megállapítani. A jogerős ítélet 4. oldala is rögzíti a történeti tényállás részeként, hogy a felperes a per során számtalanszor hivatkozott a meghíúsult értékesítési kísérletekre, ezért iratellenes az igényérvényesítés körében tett ezzel ellentétes megállapítás.
- [36] Hangsúlyozta, a jogerős ítéletnek ez a következtetése sérti az rPp. 206. § (1) bekezdését és az rPp. 3. § (2) bekezdés második mondatában foglaltakat is, mivel a felperes mindvégig a saját vagyonában esett kár megtérítését igényelte, amelynek egyik megnyilvánulási formája az üzletrész elértéktelenedése, a másik pedig az értékesítések meghíúsulásával jelentkező kiesett vételár. A felperes az üzletrészét az alperesek károkozó magatartása – annak együttes hatása – miatt nem tudta eladni. A másodfokú bíróság ezzel ellentétes álláspontja az eljárási jogszabályok megsértésén túl megsértette az rPtk. 339. § (1) bekezdését és 349.§ (1) bekezdését is.
- [37] Állította, az Ajánlás contra legem jogértelmezést valósít meg és helytelen megállapításokon alapszik. Annak, hogy a társaság tagja a társasági vagyon értékvesztése miatt ne érvényesíthetne harmadik személlyel szemben kárigényt ara hivatkozással, hogy a társasági részesedésében – amely a saját vagyonának a része – értékvesztés (kárral) következett be), nincs tételes jogi alapja. A kártérítési jogban a teljes kártérítés elve érvényesül. Ennek áttöréséhez – tételes jogi felhatalmazás hiányában – a Szegedi Ítéltábla által vizionált kétszeres igényérvényesítés veszélye nem elegendő.
- [38] Hangsúlyozta, hogy az egyes törvényeknek az egyfokú járáshivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CCXXVII. törvénnyel 2020. április 1-jei hatállyal módosított Bszi. 27/A. §-a alapján 2020. április 1-jétől bírói testület, bírósági vezetők, illetve bírák tanácskozása nevében nem tehetők közzé olyan jogértelmezési célú állásfoglalás, amelynek meghozatalára törvény nem ad felhatalmazást. A Bszi. 27/A. §-ának rendelkezésére tekintettel az Ajánlás is veszített irányadó jellegéből, az arra történő hivatkozás ellentétes a Bszi. jogegységesítést célzó rendelkezéseivel. Álláspontja szerint az Ajánlásban megfogalmazott következtetések számos ellentmondást és logikai törést is tartalmaznak, egy hipotetikus helyzetből, a kétszeres igényérvényesítés lehetőségéből indul ki és ezt gyakorlatilag minden kártérítési igény kapcsán feltételezi, illetve állítja contra legem módon.
- [39]Érelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem értékelte az I. Kft.-nek a 2017. március 22-i nyilatkozatát, amely szerint kizárólag a tag terjesztett elő kártérítési igényt, így a kétszeres igényérvényesítés fogalmilag kizárt (F/95.), ezzel a mulasztásával a másodfokú bíróság megsértette az rPp. 221. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét.
- [40] Az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében a Bszi. 32. § (1) bekezdés a) pontja alapján a látszatkár elmélet miatt jogegységi eljárás lefolytatását indítványozta. Ennek körében utalt arra, hogy a másodfokú bíróság egymásnak ellentmondó határozatokat hozott ugyanazon ügyben a felperes kárának megítélését illetően. Az első ítéletében még megállapította, hogy tévedett az

elsőfokú bíróság, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a felperesi jogelőd üzletrészenek a keresetben állított forgalmi értékcsökkenése nem eredményez olyan önálló kárigényt, amit a tag érvényesíthetne, a felperes által állított kár látszatkár, míg a megismételt eljárásban hozott határozatában már arra az álláspontra helyezkedett, hogy a perbeli esetben a felperes által állított kár jogi természetét tekintve nem minősül olyan kárnak, amely a felperes jogelődjét az I. Kft. gazdasági tevékenységétől függetlenül közvetlenül érte volna, az állított kár látszatkár. Álláspontja szerint jogegységi eljárás keretében szükséges annak a kérdésnek a tisztázása, hogy a gazdasági társaság vagyonában bekövetkezett kár esetében kizárólag a gazdasági társaság terjeszthet-e elő kártérítési igényt, azaz ebben az esetben a tag kártérítési igényt a kár bekövetkezése mint a kártérítési felelősség egyik feltétele hiányában sikeresen egyáltalán nem érvényesíthet, vagy van-e arra lehetőség, hogy ilyen esetben a tag a társaságban fennálló részesedésének – tehát közvetlenül saját vagyonának – értékcsökkenése miatt érvényesítsen kártérítési igényt. Amennyiben ez a kérdés igenlően kerül megválaszolásra, azt is szükséges tisztázni, hogy a tag generális jelleggel jogosult-e a társasági részesedésnek értékcsökkenése folytán kártérítési igényt előterjeszteni, illetve, hogy mely esetekben milyen feltételek fennállása esetén beszélünk a tag vonatkozásában valódi kárról.

- [41] Az EUMSZ 49. és 63. cikkére, az EUSZ 19. cikkére és az ehhez kapcsolódó EUB döntésekre hivatkozással állította, hogy a látszatkár elmélet nem egyeztethető az uniós alapszabadságokkal, így különösen a letelepedés szabadságával és a tőke szabad mozgásával sem.
- [42] Ezen túlmenően a jogerős ítélet sérti az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkét is, amely szerint mindenkinek, akinek az unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz. Erre tekintettel kérte a per tárgyalásának az rPp. 155/A. § (2) bekezdése alapján való felfüggesztését és előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését az EUMSZ 267. cikke értelmében annak a kérdésnek a megválaszolására, hogy összeegyeztethető-e az Európai Unió alapító szerződéseivel és különösen a letelepedés szabadságával, a tőke szabad mozgásával, valamint a hatékony bírói jogvédelemnek az EUSZ 19. cikke és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke szerinti követelményével a tagállami kártérítési jognak jogszabályi alapot nélkülöző és kizárólag a bírói gyakorlatban kialakított olyan értelmezése, amelynek eredményeképpen az Európai Unió más tagállamában székhellyel rendelkező és egy magyarországi székhelyű társaság alapítása révén Magyarországon befektető társaság mint a magyarországi társaság tagja nem érvényesítheti a befektetésének elvesztésében, illetve értékesítés útján való realizálhatóságának megghiúsulásában megnyilvánuló kárát, mert ezt a tagállami bírósági gyakorlat annak ellenére tekinti ún. látszatkárnak, azaz nem valódi kárnak, hogy erre vonatkozó jogszabályi korlátozást a tagállami kártérítési jog nem ismer.
- [43] Állította, a látszatkár elmélet sérti a Magyar Állam által az Egyezményben vállalt beruházásvédelmi kötelezettségeket is. A felperesnek az I. Kft.-ben fennálló üzletrésze mint beruházás az Egyezmény hatálya alá tartozik, ezért azzal, hogy az alperesek – a Kúria által megállapított és a Magyar Államnak betudható – jogellenes és felróható magatartása következtében a felperes mint osztrák beruházó beruházását a jogerős ítélet miatt elvesztette, egyértelműen de facto államosítás valósult meg.
- [44] A szakértői bizonyítással összefüggő lényeges eljárási szabályok megsértésével kapcsolatban részletekbe menően ismertette a kár összezszerűségére folytatott terjedelmes szakértői bizonyítás menetét a perindítást megelőző magánszakértői véleményen, a közjegyző előtt nemperes eljárásban történt bizonyításfelvételen, majd a szakértő perbeli kirendelésén, illetve további magánszakértői vélemények eljárás alatti beszerzésén és az arra adott kiegészítő szakértői véleményen keresztül. Ezek alapján állította, hogy a perbeli szakvélemény fogyatékosága miatt szükséges a lefolytatott szakértői bizonyítás megismétlése, kiegészítése. Utalt a kirendelt szakértő többszöri meghallgatására, a felperes által csatolt számos magánszakértői véleményre, a szakértő kizárására tett indítványára, valamint bizonyítási indítványára más szakértő kirendelése iránt [rPp. 178. § (1), (3) bekezdései, 13. § (1) bekezdés e) pontja]. Állította, hogy a kirendelt szakértő megállapításainak

az elsőfokú bíróság általi értékelése az rPp. 206. §-ába ütközik, az indítványozott bizonyítás mellőzése pedig sérti az rPp. 3. § (4), 182. § (3) bekezdését. Az elsőfokú bíróság a többek között a piacelemzés szükségességében, a kompetencia hiányában, az üzleti terv megvalósíthatóságának vizsgálatában, az érték megállapíthatóságában, a saját értékelésen alapuló módszer, illetve a helyes diszkontráta meghatározásában, az adatok bizonytalanságának értékelésében is jelentkező ellentmondások feloldása nélkül fogadta el és alapította döntését a kirendelt szakértő megállapításaira. Eljárása már a szakértői kérdések meghatározása körében sem felelt meg az rPp. 180. § (2)-(3) bekezdésének. Elmaradt a kirendelt szakértő kompetenciája hiányának pótlásához szükséges megfelelő kompetenciával rendelkező szakértő kirendelése is [rPp. 177. § (1) bekezdés]. A kizárási indítványa elutasítása pedig az rPp. 178. § (1) és (3) bekezdésébe, 221. § (1) bekezdésébe ütközik. A felperes bizonyítási indítványainak félretétele, a törvényszék eljárása az rPp. 141. § (6) bekezdésének sem volt megfeleltethető. A másodfokú bíróság ugyan megállapította az elsőfokú bíróság által elkövetett lényeges eljárási szabálysértéseket, az rPp. 182. § (3) bekezdésének megsértését, azonban annak jogkövetkezményét nem vonta le, az rPp. 252. § (2) bekezdését megsértve nem orvosolta azokat. Téves és iratellenes volt annak megállapítása is, hogy az ún. L.1 és L.2 szakvélemény közötti ellentmondások miatt a szakvélemény nem aggályos, illetve hogy a kirendelt szakértő elfogulatlan.

- [45] Hivatkozott arra is, hogy a perben felmerült szakkérdést illetően, az rPp. kiemelt perekre irányadó 386/J. §-ában foglalt rendelkezés ellenére indokolt lett volna a felek alapvető tájékoztatása a kommentárirodalom, valamint a Szegedi Ítéltábla állásfoglalása szerint. A tárgyi ügyben az elhúzódó, terjedelmes és bonyolult szakértői bizonyítás szükségessé tette volna a szakértői bizonyítással kapcsolatos bírósági tájékoztatást.
- [46] Az I. rendű és a II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban fenntartására irányult. Kérték a felülvizsgálati eljárás felfüggesztése és az előzetes döntéshozatali eljárás, valamint a jogegységi eljárás kezdeményezése iránti kérelem elutasítását.
- [47] A II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet indokolása 21. oldala utolsó bekezdésének a felperes kára és az okozati összefüggés körében tett megállapításai mellőzését kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [48] A Kúria a II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme tárgyában mindenekelőtt rögzíti, hogy nincs helye csatlakozó felülvizsgálati kérelemnek olyan kérdésben, amelyben a felülvizsgálat kizárt, az rPp. 271. § (1) bekezdés *d)* pontja értelmében pedig a jogerős határozatnak csupán az indokolása felülvizsgálattal nem támadható. A felülvizsgálat igénybevétele kizártságának eseteit az rPp. a jogbiztonság igénye miatt sorolja fel taxatív, az e tilalom ellenére benyújtott kérelmet a Kúriának hivatalból el kell utasítania. A II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet indokolásából az okozati összefüggés és a felperesi közrehatás körében kifejtettek mellőzését kérte (21. o. utolsó bekezdés), erre azonban az rPp. 271. § (1) bekezdés *d)* pontjának kizáró rendelkezése alapján csatlakozó felülvizsgálati kérelem alapján nincs lehetőség. A Kúria ezért a II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét az rPp. 273. § (6) bekezdése alapján alkalmazandó 273. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján hivatalból elutasította.
- [49] A Kúria – a jelen felülvizsgálati eljárásban érdemben vizsgált jogszabálysértések körére tekintettel – nem találta indokoltnak, ezért mellőzte a felülvizsgálati eljárás tárgyalásának felfüggesztését és előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését a felülvizsgálati kérelemben megjelölt uniós jogszabályok és a nemzeti bíróságok „látszatkárelméletet” alkalmazó jogértelmezése tekintetében. A felperes felülvizsgálati kérelmének elbírálásához és a konkrét jogvita eldöntéséhez nem volt szükség az EUMSZ 49. cikk, 63. cikk, az EUSZ 19.cikke, az Alapjogi Charta 47. cikke tartalmának az értelmezésére, ebből következő uniós jogi szempontú vizsgálatára, ezért az indítvány tekintetében az rPp. 155/A. § (1) és (2) bekezdéseiben meghatározott feltételek nem teljesültek.

- [50] A felperes a letelepedés szabadságára (EUMSZ 49. cikk) és a tőke szabad mozgására (EUMSZ 63. cikk) hivatkozással arra alapította az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét, hogy a kártérítés kétszeres megfizetésének az elkerülése ugyan legitim célnak tekinthető, ezáltal nem sérti a négy európai uniós alapszabadság egyikét, azonban a felperes felülvizsgálati érvelése szerint e cél eléréséhez nem szükséges a külföldi befektetőt megfosztani a befektetésében bekövetkezett értékcsökkenés érvényesíthetőségének lehetőségétől, így a cél eléréséhez szükséges mértéket túllépi a kétszeres megfizetés elkerülésének az elve. A jogerős ítélet nem vitásan nem fosztotta meg a felperest az üzletrész értékcsökkenése miatti igénye érvényesítésétől, a jogerős ítélet nem a keresetösszege hiányára hivatkozással utasította el a felperes keresetét. A felperes azonban nemcsak emiatt kérte az eljárás felfüggesztését. A Kúria egyetértett a felperesnek azzal az észrevételével, hogy az uniós jog alkalmazhatósága szempontjából az I. rendű alperes által hivatkozott négylépcsős tesztnek megfelelő korlátozás vizsgálata fel sem merülhet. A felperes jogelődjének kára nem tartalmaz határon átnyúló elemet (a jogelőd nem is uniós tagállamban bejegyzett társaság volt), a Kúriának azonban ettől függetlenül azt is vizsgálnia kellett, hogy az EUB mikor tekinti alkalmazhatónak ilyen esetben is a felperes által megjelölt uniós alapszabadságjogokat.
- [51] Az EUB ítélkezési gyakorlata szerint annak meghatározásakor, hogy valamely nemzeti jogszabály ezen egyik vagy másik szabadság hatálya alá tartozik-e, az érintett jogszabály célját kell figyelembe venni [lásd ebben az értelemben: 2012. november 13-i *Test Claimants in the FII Group Litigation* ítélet (C-35/11, EU:C:2012:707), 89. és 90. pont; 2014. február 5-i *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* ítélet (C-385/12, EU:C:2014:47), 21. pont; 2014. április 10-i *Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company* ítélet (C-190/12, EU:C:2014:249), 25. pont; 2016. november 24-i *SECIL* ítélet (C-464/14, EU:C:2016:896), 31. pont; 2018. március 6-i *SEGRO és Horváth* ítélet (C-52/16 és C-113/16, EU:C:2018:157), 53. pont], mégpedig oly módon, hogy társaságok esetén az EUMSZ 49. cikkének akkor van jelentősége, ha olyan nemzeti szabályról van szó, amely célját tekintve kizárólag olyan részesedésekre alkalmazandó, amelyek lehetővé teszik, hogy irányítást biztosító befolyást gyakoroljanak a társaság döntéseire, és meghatározzák annak tevékenységét. Ezzel szemben az EUMSZ 63. cikke alkalmazandó, ha a nemzeti rendelkezések a vállalkozás általános ügyvitele és irányítása befolyásolásának szándéka nélkül, kizárólag pénzügyi befektetési célzattal szerzett részesedésekre vonatkoznak [2012. november 13-i *Test Claimants in the FII Group Litigation* ítélet (C-35/11, EU:C:2012:707), 91. és 92. pont; 2016. november 24-i *SECIL* ítélet (C-464/14, EU:C:2016:896) 32. és 33. pont]. Ezen túlmenően az EUB állandó ítélkezési gyakorlata szerint a 49. cikkel ellentétes valamennyi nemzeti intézkedés, amely – legyen bár állampolgársági alapon történő hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazandó – alkalmas arra, hogy megzavarja vagy kevésbé vonzóvá tegye a Szerződés által biztosított letelepedési szabadságnak az Unió polgárai általi gyakorlását. Az ilyen korlátozó hatások különösen akkor mutatkoznak, ha egy nemzeti szabályozás visszatarthatja a vállalkozást attól, hogy más tagállamokban alárendelt egységeket – például állandó telephelyet – hozzon létre, és tevékenységét ezeken keresztül gyakorolja [lásd különösen: 2010. március 11-i *Attanasio Group* ítélet (C-384/08, EU:C:2010:133), 43. és 44. pont; 2011. október 13-i *DHL International* ítélet (C-148/10, EU:C:2011:654) 60. pont; 2012. május 10-i *Duomo Gpa és társai* ítélet (C-357/10/10, EU:C:2012:283) 35. pont]. A Kúria álláspontja szerint a jelen ügyben alkalmazandó nemzeti szabályozás (a szerződésen kívül okozott kár rPtk.-ban írt rendelkezései) az uniós jog hatálya alá nem tartozó helyzetekre adott megoldásaiban összhangban van az uniós jog által nyújtott megoldásokkal, így a letelepedés szabadságát, illetve a tőke szabad mozgását nem érinti a jelen per tárgya.
- [52] Kiemeli a Kúria, hogy bár az EUB bizonyos esetekben elfogadhatónak ítélte az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket akkor is, amikor az alapügy tényállása nem tartozott ugyan közvetlenül az uniós jog hatálya alá, ám az uniós jog rendelkezéseit a nemzeti jog alkalmazandóvá

tette, amely jog a minden elemében egyetlen tagállamra korlátozódó helyzetekre adott megoldásaira nézve az uniós jog által nyújtott megoldásokhoz igazodott (2018. március 22-i Jacob és Lassus ítélet, C-327/16 és C-421/16, EU:C:2018:210, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), azonban ilyen feltétel sem áll fenn ebben az ügyben. Az EUB szintén elfogadhatónak ítélte az olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyekben az értelmezni kért uniós jogi rendelkezés alkalmazására a nemzeti jog keretében a vonatkozó uniós jogi rendelkezésben előírttól eltérő körülmények között kerül sor (lásd ebben az értelemben: 2001. október 11-i Adam ítélet, C-267/99, EU:C:2001:534, 27–29. pont; 2018. november 7-i C és A ítélet, C-257/17, EU:C:2018:876, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az EUB szerint ilyen esetekben fennáll bizonyos, ahhoz fűződő uniós érdek, hogy a későbbi eltérő értelmezések megakadályozása érdekében egységesen értelmezzék az uniós jogból vett rendelkezéseket vagy fogalmakat, függetlenül attól, hogy milyen körülmények között alkalmazzák őket. A Kúria emiatt ebből a szempontból is vizsgálta a felperes előzetes döntéshozatali kérelmét és megállapította, hogy az tartalma szerint az rPtk. polgári jogi kártérítési felelősségi rendelkezéseinek értelmezésére és alkalmazására vonatkozik. Ugyanakkor a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról („Róma II.”) szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2007. július 11-i 864/2007/EK rendelete szerint a szerződésen kívüli kötelmi viszonyok fogalma tagállamonként eltérő. Mivel a Róma II. szerint az alkalmazandó jognak kell szabályoznia a jogellenes károkozásért való felelősségvállalás képességének a kérdését is [(11)–(12) preambulumbekzdés, 2. cikk], az indítvány szerinti kérdés nem tartozik (tartozhat) az EUB hatáskörébe.

- [53] Megállapítható, hogy az Alapjogi Charta alkalmazhatósága sem merülhet fel az adott ügyben, mivel az 51. cikk (1) bekezdése azt írja elő, hogy a tagállamok csak annyiban címzettjei a Charta rendelkezéseinek, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Az EUSZ 6. cikk (1) bekezdése – a Charta 51. cikkének (2) bekezdéséhez hasonlóan – pontosítja, hogy ezen utóbbi rendelkezései semmilyen módon nem terjesztik ki az Európai Uniónak a Szerződésekben meghatározott hatásköreit (lásd Dutka és Sajtos végzés, C-614/12 és C-10/13, EU:C:2014:30, 13. pont). Az EUB jogértelmezése szerint amennyiben valamely jogi tényállás nem tartozik az uniós jog alkalmazási körébe, az EUB annak elbírálására nem rendelkezik hatáskörrel, a Charta esetleg hivatkozott rendelkezései pedig önmagukban nem alapozhatják meg e hatáskört [lásd 2019. november 19-i A. K. és társai (a legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége) ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 78. pont, Åkerberg Fransson-ítélet, C-617/10, EU:C:2013:105, 22. pont; továbbá Cholakova-végzés, C-14/13, EU:C:2013:374, 30. pont; Nagy és társai végzés, C-488/12/12 és C-526/12, EU:C:2013:703, 17. pont, valamint Dutka és Sajtos végzés, EU:C:2014:30, 15. pont].
- [54] Az EUSZ 19. cikkére hivatkozás pedig azért nem alapos, mert a tényleges érvényesülés hatályával kapcsolatban az EUB ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az említett rendelkezés „az uniós jog által szabályozott területekre” vonatkozik, függetlenül attól a helyzettől, amelyben ezt a jogot a tagállamok a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében végrehajtják (2020. július 2-i S. A. D. Maler und Anstreicher OG végzés, C-256/19. sz. ügy, ECLI:EU:C:2020:523, 36. pont, 2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- [55] A Kúria a fentiek alapján arra a megállapításra jutott, hogy az előzetes döntéshozatalra utalni kért kérdés nem tartalmaz olyan elemet, amely miatt az alapeljárás valamely uniós szabály értelmezését vagy alkalmazását érintené vagy az uniós jogot végrehajtó nemzeti szabályozásra vonatkozna.
- [56] A Kúria – a jelen eljárásban érdemben vizsgálható, a felperes által megjelölt jogszabálysértések mellett nem találta indokoltnak, ezért mellőzte a jogegységi eljárás kezdeményezését is. A Bszi. 32. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogegységi eljárásnak akkor van helye, ha a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges, míg a 32. § (1) bekezdés b) pont szerint akkor van rá lehetőség,

ha a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozatától és indítványozza jogegységi eljárás lefolytatását.

- [57] A Kúria ítélkező tanácsa a Bszi. 33. § (1) bekezdés *b)* pontja értelmében csak a Bszi. 32. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben kezdeményezheti jogegységi eljárás lefolytatását, a Bszi. 32. § (1) bekezdés *a)* pontjában említett feltételek fennállására hivatkozással a Kúria elnöke, kollégiumvezetője, a helyetteseik, az ítélőtábla elnöke, illetve a legfőbb ügyész jogosult jogegységi eljárást kezdeményezni [Bszi. 33. § (1) bekezdés *a)*, *c)* pont]. Azt pedig a felperes maga sem állította, hogy az ítélkező tanácsnak az érintett kérdésben el kellene térnie a Kúria valamely korábbi, a BHGY-ben közzétett határozatától. A Kúria jelen ügyben eljáró tanácsa maga sem látta indokoltnak a Bszi. 32. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján a jogegységi eljárás kezdeményezését. A BHGY-ben közzétett korábbi, részben a felperes által is hivatkozott határozataiban a Kúria nem tartotta kizártnak, hogy valamely adott tényhelyzetben a társaság tagjának valódi, saját, önálló, az üzletrésze értékvesztésében jelentkező kára keletkezzen és ennek megtérítését követelje. Ettől az elvi állásponttól a Kúria a jelen ügyben sem kíván eltérni.
- [58] A teljesség kedvéért a Kúria utal arra, hogy megítélése szerint az adott ügyben – a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból – a Bszi. 32. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján sem állnak fenn a jogegységi eljárás indítványozásának feltételei. A Kúria a megelőző felülvizsgálati eljárásban a Fővárosi Ítélőtábla 10.Gf.40.036/2019/16. számú határozatát hatályon kívül helyezte, ezért önmagában a felperesnek az a hivatkozása, hogy a megismételt eljárásban hozott jogerős határozat részben eltérő megállapításokat tartalmaz, mint a korábbi, hatályon kívül helyezett másodfokú határozat, akkor sem igazolná az eltérő ítélkezési gyakorlatot mint feltételt, ha ez a hivatkozás ténybelileg helytálló lenne. A felperes állításával szemben egyébként a jogerős ítélet éppen a Kúria Gfv.VII.30.323/2019/5. számú határozatában kifejtettekre hivatkozással foglalt állást a felperes kára tárgyában. A Szegedi Ítélőtábla Polgári Kollégiumának 2/2005. (VI. 17.) számú kollégiumi ajánlása pedig – ahogyan arra a felülvizsgálati kérelem helyesen utal is – a Bszi. alapján nem kötelező a bíróságokra, az abban kifejtett elvek önmagukban jogegységi eljárást nem alapoznak meg. A Kúria következetes joggyakorlata szerint egyébként – amint arra az I. rendű alperes is helyesen mutatott rá ellenkérelmében – egy-két ellentétes jogi álláspontot elfoglaló bírósági határozat ténye önmagában még nem igazolja azt, hogy az ítélkezési gyakorlat egésze az adott jogkérdésben nem egységes, és nem indokolja jogegységi határozat meghozatalát pusztán erre tekintettel (BH2013.276). A felperes által az álláspontja alátámasztására megjelölt bírósági döntések pedig eltérő tényállásokon alapulnak, emiatt nem alkalmasak a bírói gyakorlat széttartó voltának igazolására.
- [59] Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében nem vizsgálható az Egyezmény felperes által megjelölt rendelkezéseinek a sérelme sem. A felperes jogelődjére egyébként sem terjed ki az Egyezmény hatálya, mivel nem az EU tagállamában bejegyzett társaság, ezért az Egyezmény alkalmazása az adott ügyben semmilyen szempontból nem merülhet fel, ahogy a felperes által felhívott 1. cikk (4) bekezdésében szabályozott kisajátítás sem. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes által érvényesített kárigényt a bíróság nem találta bizonyítottnak, nem azonosítható az államosítással vagy annak következményével járó más intézkedéssel. A felperes a jogelődje kárigénye keletkezésének kezdő időpontját 2010. április 23-ban határozta meg. A kár keletkezésének időpontjában azonban az I. Kft. tagja nem a felperes volt, a felperes az üzletrészt csak 2014. szeptember 22-én szerezte meg, annak ismeretében, hogy a használatba vételi engedély nem állt rendelkezésre. A felperes által állított „államosítás” miatt fel sem merülhet az osztrák tag („beruházó”) kára, illetve nem alkalmazható a felperes előkészítő iratában hivatkozott EUB C-284/16. számú ítélet sem.
- [60] A Kúria a jogerős ítéletet érdemben az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az alábbiak miatt nem találta jogszabálysértőnek.

- [61] A Kúriának a jogerős ítélet indokolásában és a felülvizsgálati kérelemben kifejtettekre figyelemmel elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes sikerrel mutatta-e ki jogelődje saját, önálló kárának bekövetkezését. Ennek körében azt is vizsgálni kellett, hogy a felperes kártérítési igényként a jogelődje üzletrésének értékcsökkenését érvényesítette-e, vagy – a felülvizsgálati kérelmében részletesen kifejtettek szerint – a jogelődje üzletrésze értékesítésének meghiúsulásával kapcsolatos kártérítési igényt is előterjesztett.
- [62] A felperes keresetlevelében, illetve a 2015. szeptember 11-én tartott első tárgyaláson sem utalt a meghiúsult adásvételi szerződések miatti kárigényére (11. jegyzőkönyv 2. o.). Először a 2015. november 5-i beadványában a 16/F/55-58. alatt csatolt okiratokkal kapcsolatban hivatkozott arra, hogy az üzletrész-adásvételi szerződések meghiúsulása miatt kár érte (16. előkészítő irat 7-9. o.). Másodlagos keresetként 2016. január 22-én terjesztette elő az üzletrész-adásvételi szerződések meghiúsulása miatti kártérítési igényét (27. jegyzőkönyv 2. o.), azonban még ezen a tárgyaláson bejelentette, hogy azt nem tartja fenn, az e körben előadottakat a tényállás részének tekinti (27. jegyzőkönyv 4. o.). A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperes keresetében nem érvényesített az üzletrész-adásvételi szerződések meghiúsulásából eredő kárigényt, a történeti tényállás részeként hivatkozott a meghiúsult értékesítési kísérletekre, ezért az ezzel ellentétes állításait és jogszabálysértésre hivatkozásait a felülvizsgálati kérelem elbírálása során figyelmen kívül hagyta. A jogerős ítélet – a felperes hivatkozásával szemben – nem iratellenes, nem sérti az rPp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat és nem ellentétes az rPp. 3. § (2) bekezdés második mondatában írt tartalom szerinti elbírálás elvével sem.
- [63] A felperes a felülvizsgálati kérelmében azt állította, hogy azért keletkezett a jogelődje önálló kára, mert az alperesek jogellenes magatartása miatt az I. Kft.-ben vagyonszökkenés következett be, ami miatt csökkent az üzletrésének értéke. Annak eldöntéséhez, hogy a felperes jogelődje önálló kárigényét érvényesíti-e, az engedményezési szerződés (1/F/3) rendelkezéseiből kell kiindulni, mivel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:193. § (2) bekezdése alapján az engedményezési szerződéssel az engedményes az engedményező helyébe lép, az engedményezett követelés kerül átruházásra, az engedményes azt jogosult érvényesíteni. Az engedményezési szerződésben a felperes jogelődje az alperesek által okozott és 2010. április 23. napján esedékessé vált és azóta folyamatosan fennálló károkozás miatti kártérítési igényét engedményezte, amelyet a BDO Magyarország Corporate Finance Kft. 2014. július 14-i szakértői véleménye alapján állapítottak meg oly módon, hogy a használatba vételi engedéllyel kapcsolatos jogvita következtében az I. Kft. 100% üzletrésének értéke 2010. április 23. és 2010. június 30. napja között 4,76 millió euróval csökkent. A BDO szakvélemény a feladat meghatározása körében azt tartalmazza, hogy azt kell számszerűsíteni, hogy mekkora kár (elmaradt haszon) érte az I. Kft.-t amiatt, hogy nem kapta meg a használatba vételi engedélyt és ez alapján határozza meg az I. Kft. üzletrésének piaci értékét és ezáltal az I. Kft. elmaradt hasznának mértékét is. A BDO szakvélemény a tag kárának összegét az I. Kft. cégértéke alapján állapította meg, azzal azonos összegben [5.2.6. pont – 1.262 M Ft (4,76M EUR)]. A szakértő által megállapított kár az alapján került kiszámításra, hogy mennyi lett volna az I. Kft. nyeresége abban az esetben, ha a használatba vételi engedély kiadására még 2010 áprilisában sor kerül. Az engedményezés tárgyát is az így, ezen a ténybeli alapon kimutatott kárigény képezte, a felperes keresetlevelében ezt a kártérítési igényt érvényesítette. A felperes keresetleveléhez csatolt, a közjegyzői nemperes eljárásban beszerzett szakvélemény (1/F/45) is megerősíti, hogy a BDO szakvélemény 5.2.4 pontja a kár meghatározásánál nem a meghiúsult üzletrész-adásvételi szerződéseket vette figyelembe (11. o.). A peres eljárásban meghallgatott dr. L. Judit szakértő is utalt rá, hogy a magánszakértő a beruházás megtérülési értékével azonosította az üzletrész értékét (172. sz. jegyzőkönyv 2-3.o.). A felperes is többször hivatkozott arra, hogy matematikai, logikai és történeti összefüggés van az I. Kft.-t ért kár,

valamint a felperes jogelődjénél bekövetkezett és a per tárgyát képező kár között, bár tagadta azok „azonosságát”.

- [64] A Kúria az engedményezési szerződés és a BDO szakvélemény alapján azt állapította meg, hogy helytállóan foglalt állást a jogerős ítélet abba a kérdésben, hogy a felperes a jogelődje káraként valójában az I. Kft.-t a használatbavételi engedély évekig tartó megadása miatt ért kárt (elmaradt hasznót) érvényesítette, a társaságot ért kárt azonosította – az üzletrésze 100%-os mértéke miatt – a saját kárával.
- [65] Annak, hogy a felperes „valódi” kárigényt érvényesít-e, azért van jelentősége, mert a Kúria nem kíván eltérni a Gfv.VII.30.323/2019/5. számú határozatában kifejtett állásponttól és az adott ügyben is irányadónak tekinti azt, hogy amennyiben a harmadik személy a gazdasági társaságnak szerződésszegéssel vagy más magatartással a társasági vagyon terhére hátrányt okoz, a társasági vagyon értékvesztése miatt a gazdasági társaság tagja nem érvényesíthet a harmadik személlyel szemben kárigényt arra hivatkozással, hogy a társaság részesedésében – amely a saját vagyonának a része – is értékvesztés (kár következett be), ha a saját kárát a társaságot ért kárral azonosítja. A társasági részesedés értékcsökkenése erre hivatkozással csak formálisan valósítja meg a társasági tag magánvagyonában esett hátrányt, a jogi személyiségből fakadó előnyök miatt önként vállalt, elkülönült „megkettőződött” jogalanyiság ugyanazon vagyoni hátrány kétszeres érvényesítését a különvált jogalanyok számára külön-külön nem teszi lehetővé. Ezt nem „írja felül” az sem, ha a társaság lemond a kártérítési igény érvényesítéséről, mert ez a kár az említettek szerint a társaság kára, nem a társaság tagjáé. Természetesen annak nincs akadálya, hogy a társaság a tagra engedményezze a kártérítési követelését, a perbeli esetben azonban erre nem került sor.
- [66] Rámutat a Kúria, hogy kivételesen előfordulhat olyan helyzet, amikor a tag bírósághoz fordulásának joga (locus standi) „felülírja” a fent kifejtetteket. Ilyen kivételes esetnek tekinthető az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) előtt folyamatban volt Rózsa kontra Magyarország, no. 30789/05., 28.April 2009. számú ügy tényállása, amely szerint jogellenesen rendelték el a társaság felszámolását, az ebből eredő kárát maga a társaság a felszámolás miatt a saját ügyvezetője eljárásán keresztül már nem tudta érvényesíteni, az adós felszámolójától pedig az EJEB szerint észszerűtlen elvárás lenne a kártérítési per megindításának megkövetelése a bíróságokkal szemben, a felszámolóval szemben ugyanis – aki inkább a hitelezők kifizetéséért felelős, nem pedig az üzletrész-tulajdonosok érdekeinek védelméért –, nem támasztható az a követelmény, hogy a társaság nevében államigazgatási jogkörben okozott kár miatt perelje ugyanazokat a bíróságokat, amelyek a felszámolást elrendelték, és amelyek a felszámoló kijelöléséről határoztak [ld., analógiaként, Capital Bank AD v. Bulgaria (dec.), no. 49429/99, 9 September 2004)]. Az üzletrész-tulajdonosok számára egyébként is túlzottan terhes lenne a felszámolóval szembeni, az általa a bíróság elleni perindítás elmulasztása miatti, kártérítés iránti perlés útjára terelésük, és vagyoni érdekeik védelme szempontjából látszólagos megoldást jelentene. Ilyen rendkívül speciális tényhelyzetben ezért az EJEB határozatából következően indokolt lehet annak biztosítása, hogy a társaság tagja közvetlenül felléphessen a társaságnak kárt okozó bírósággal szemben. A jelen ügy tényállása mellett azonban nem merülnek fel azok az kivételes okok (rendkívül speciális jogellenes magatartás, a károsult társaság maga nem jogosult dönteni a kártérítési igény érvényesítéséről, a tag a társaság belső döntéshozatali mechanizmusán keresztül nem érheti el, hogy a társaság fellépjen a kárigényével), amelyek miatt az EJEB a tag kártérítési igényének vizsgálatakor figyelmen kívül hagyhatónak ítélte, hogy a kár a társaságot érte, így azt ő érvényesítheti.
- [67] A Kúria fenntartja azt az álláspontját is, hogy a társaság tagjának is lehet önálló, a társaságétól elkülönült kára, például olyan esetben, amikor ő a szerződő fél; az ő jogait érinti a károkozás, a jogellenes magatartást közvetlenül vele szemben követték el, vagy ha a kötelezettség kifejezetten a tagsági jogviszonyát (tulajdonosi státuszát) érinti. A kár azonban ilyenkor sem lehet azonos a társaság gazdasági tevékenységéből, annak megszűnéséből eredő kárral, mert a társaság tulajdonosa befektetett tőkéjének a gazdálkodás során történő csökkenése, elvesztése a tulajdonostól elkülönült

gazdasági társaság létrehozásának gazdasági kockázata. A társaság elkülönült jogalanyiséga miatt nemcsak annak előnyeit – így a tőkeegyesítő társaságok tagjainak a hitelezőkkel szembeni korlátolt felelősségét – kell „élveznie” a tagnak. A tagnak tagsági jogviszonya létesítésekor előzetesen mérlegelnie kell a társaság rendelkezésére bocsátott vagyoni betétje üzleti szempontú kockázatát, az önálló gazdálkodásból fakadó hátrányokat, ugyanakkor a másik oldalról ezt „ellensúlyozza” a társaság elkülönült jogalanyiséga és a tag korlátolt felelőssége a társaság tartozásaiért.

- [68] Kiemeli a Kúria, hogy a társaság önálló jogalanyiséga miatt alkalmazza a bírói gyakorlat a társaság nevében eljáró személyek károkozása esetén az ún. betudás elvét: a társaság nevében eljáró személyek magatartását, annak jogkövetkezményeit – kivételt képező eltérő jogszabályi rendelkezések hiányában – a jogi személynek kell betudni. Ez azonban az is jelenti, hogy egy károkozó magatartás következtében a társaságot ért kárt sem lehet másnak (a tagjának) betudni; még akkor sem, ha kétségtelenül közvetlenül vagy közvetetten a károkozás kihat a tag vagyoni részesedése értékére is, csökkenti azt. A Kúria megítélése szerint ezért a jelen ügyben az I. Kft. kártérítési követelésének az alperesekkel szembeni érvényesítésétől függően lehetne csak abban a kérdésben állást foglalni, hogy az alperesek jogellenes magatartása miatt a tagot, az ő részesedésért „vesztés” is helyreállt-e (a társaság vagyonsökkenése és a tag üzletrésének értékcsökkenése ugyan összefügg, de nem azonosítható).
- [69] A Kúria a jogerős ítéletben ismertetett ún. látszatkárelméletre tett hivatkozások kapcsán kiemeli, hogy az adott ügyben a tag saját kára (az üzletrésze értékcsökkenése) azért nem volt kimutatható, mert a társaság meg sem kísérelte „helyreállítani” a társaságot ért vagyronvesztést, nem érvényesítette a kárigényét az alperesekkel szemben. Az üzletrészt ért kár mértékének megállapításához szükséges feltételek egy része a tag vonatkozásában a „közvetett károkozás miatt” nem értelmezhető; ilyen például a károsulti közrehatás, a kárenyhítési kötelezettség, ezek ugyanis nem a tagot, hanem a társaságot terheltek. A társaságot ért károkozás következtében a tag vagyonában (vagyoni részesedése értékében) bekövetkezett változás ugyan függ a társaságot ért jogellenes károkozástól és annak mértékétől, azonban azzal nem azonosítható. A tag vagyoni részesedésében (üzletrészeiben) bekövetkezett kár mértéke a konkrét tényállás esetén attól függött volna, hogy a társaságnak sikerül-e helyreállítani a károkozás előtti helyzetet, azaz a kártérítési követelését milyen mértékben, hogyan tudja érvényesíteni a károkozóval szemben. Ebből az is következik, hogy arra helytállóan hivatkozott a felperes, hogy a tag az üzletrészeinek értékcsökkenése miatt önálló kártérítési igényt érvényesíthet, ennek azonban az a feltétele, hogy ne a társaságot ért kárt, hanem az annak „helyreállítása” után fennmaradó értékcsökkenést érvényesítse mint önálló kárigényt. Az önálló gazdasági társaságot létrehozó jogelőd felperesnek ugyanis nem csak a jogi személyiség elkülönüléséből fakadó előnyöket (így különösen a jogi személy hitelezőivel szemben fennálló korlátolt felelősséget), hanem az ebből fakadó „hátrányokat” is viselnie kell. Önmagában az a körülmény, hogy a Ptk. megteremtette a társaság és a tag külső és belső felelősségi viszonyait rendező szabályrendszert, nem jelenti azt, hogy a tag mint a társaság üzletrészeinek akár 100%-os tulajdonosa a társaság engedményező nyilatkozata nélkül a társaságot ért kárt saját jogán érvényesítheti.
- [70] A másodfokú bíróság tehát helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes önálló, saját kárt nem igazolt, és jogszabálysértés nélkül állapította meg azt is, hogy a kár hiánya az alperesek kártérítésben marasztalását önmagában kizárja.
- [71] A felperes által igazolt önálló kár hiányában a Kúriának a perbeli igazságügyi szakértői vélemény aggályosságával, a kár összegének bizonyításával kapcsolatban előadott felülvizsgálati hivatkozásokat nem kellett érdemben vizsgálnia. Ezért csupán megjegyzi, az I. Kft. számviteli nyilvántartásában az üzleti terv alapját képező 2016. évre vonatkozó éves piaci értéken alapuló beszámoló adatai szerint a perbeli M1 és M15 autópályák mentén épült optikai kábelek befogadására alkalmas alépítmény hálózat beruházási és a megszerzett jogok piaci értéke még

3.864.899.000 forintban szerepelt, ami ellentmond a BDO szakvéleményében írtaknak, ennek azonban a per eldöntése szempontjából – az önálló kárigény hiánya miatt – nem volt jelentősége.

- [72] Ugyanebből az okból vizsgálta érdemben a Kúria a károsulti közrehatás és az okozati összefüggés kérdését sem.
- [73] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [74] A felperes eredménytelen felülvizsgálati kérelme következtében a felülvizsgálati eljárással felmerült perköltségét maga viseli, míg az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesek felülvizsgálati eljárási költségét, amelynek összegét a Kúria a kifejtett ügyvédi tevékenység figyelembevételével állapította meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései és a 4/A. § (1) bekezdése alapján.
- [75] A II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmének hivatalbóli elutasítása miatt nem rendelkezett a Kúria e körben az eljárási illeték viseléséről, a kérelem a hivatalbóli elutasítás folytán illetékmentes volt [1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pont].
- [76] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 143. § (1) bekezdése alapján, mivel a felek a (2) bekezdés alapján az értesítés kiadásakor hatályos jogszabályi rendelkezések szerinti határidő alatt közös kérelemben nem kérték a tárgyalás megtartását, és a veszélyhelyzet megszűnését követő 15 napon belül sem terjesztettek elő tárgyalás tartása iránti kérelmet.

Budapest, 2020. szeptember 22.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelül: